

de enkelte Spørgsmaal, men følge den første ærede Talers Eksempel i saa Henseende. Sagen har været saa gennemgaaende behandlet, at det vistnok ikke er rigtigt at gaa alt for nøje ind paa disse Detailspørgsmaal, og jeg skal derfor her i al Almindelighed kun udtale, at man ikke er berettiget til at forudsætte Mangel paa god Vilje eller Ønske om at faa denne Foranstaltning gennemført, fordi man ser noget anderledes paa disse Spørgsmaal. end Flertallet her i Tinget. Hvis der var Røster — der er ganske vist enkelte Røster, men de ere saa enkelte, at jeg kan forbigaa dem — der gik ud paa, at man overhovedet ikke skulde søge at hjælpe den Samfundsklasse, hvorom Lovforslaget drejer sig, paa den Maade, der her er foreslaaet, vilde man kunne forudsætte en Mangel paa god Vilje og Interesse for den Samfundsklasse, som skal hjælpes gennem Lovforslaget. Men fordi den ene eller den anden mener, at det her, hvor man er inde paa et aldeles oprøvet Terrain, er rigtigt at gaa noget forsigtigere til Værks end andre ærede Medlemmer mene, derfor er man ikke berettiget til at forudsætte mindre god Vilje til at faa Loven gennemført. Det er i Virkeligheden ikke noget Principspørgsmaal, men kun en Gradsforskel, om Arbejderne skulle tilskyde selv $\frac{1}{10}$, $\frac{2}{10}$, $\frac{3}{20}$ eller $\frac{1}{8}$ — det er alle de Tal, der have været nævnte, og intet af dem er absolut det rigtige. Det gælder at finde en human Form for Loven, men man kan ikke med Rette sige: *det* Tal er det rigtige, og alle de andre ere absolut urigtige. Man maa dog erindre, at Staten skal sætte ret betydelige Midler i Sagen, og det er klart, at jo mere man slapper af paa Fordringerne over for dem, der skulle erhverve Ejendom, jo større Risiko maa der blive for Statens Penge. Det er derfor ikke ganske urigtigt, at man med en vis Forsigtighed der taler om, hvor langt ud Statens Bidrag bør gaa i vedkommende Ejendom, der jo er langt, langt ud over, hvad der er det almindelige Forhold ved almindelig Prioritetsgæld. Og der er et Moment her paa dette Omraade, som for mig har nogen Betydning. Det er, at man ikke ved denne Lov maa skabe en ganske særlig begunstiget Klasse ude mellem Landarbejderne, mellem Husmændene. Man maa ikke skabe en enkelt Klasse, som sidder under ganske anderledes, væsentlig forskellige Vilkaar end de, som have maattet købe deres Ejendomme — Huse med Jord — i dyre Domme. Jeg fremhæver disse Spørgsmaal, fordi jeg gerne vil have, at man fra

alle Sider mødes i Erkendelsen af, at det er ønskeligt at faa Lovforslaget gennemført, men at man ogsaa samtidig mødes i et virkeligt Forsøg paa at komme hinanden i Møde og komme ud over de Vanskeligheder, som eksistere mellem Tingene. Den første Taler, det ærede Medlem for Randers Amts 5te Valgkreds (N. Pedersen) omtalte de overordentlig store Indrømmelser, som vare gjorte fra dette Tings Side. Jeg vil være det ærede Medlem taknemmelig for at høre lidt nærmere om disse store Indrømmelser. Jeg angriber slet ikke det ærede Medlems Stilling, men jeg har blot ikke under Forhandlingernes Gang kunnet spore denne meget stærke Imødekommenhed. Jeg har tilladt mig at fremhæve, at man ikke er berettiget til saa stærkt at angribe den Position, som ønsker, at der skal gaas frem med Forsigtighed paa dette Omraade. Men medens ganske vist Forsigtighed er en Borgmesterdyd, erkender jeg paa den anden Side ogsaa fuldt ud, at den kan drives for vidt, og det er ingenlunde mit Ønske, at man ikke skal forsøge ved en rask Beslutning at faa Lovens Bestemmelser gennemførte, fordi det er min Overbevisning, at dette Lovforslag gaar i en human Retning, og at det vil være til en Ære for vort Land, at vi komme til at gaa i Spidsen paa dette Omraade. Jeg kan derfor udtale, at jeg skal gøre mit for at fjerne de Uoverensstemmelser, som endnu herske mellem de høje Ting, og som, hvad jeg nys fremhævede, i Tal ere smaa, men i Kvalitet ere, det erkender jeg, ret betydningsfulde. Jeg kan ikke se andet, end at det maa kunne lykkes nu i Aar at komme ud over disse Uoverensstemmelser, men jeg gaar saa ganske vist ud fra, at man ikke fra en enkelt Side siger: Ja, vi ville nok modtage Indrømmelser, men vi ville ikke selv give en Tomme af vore Anskuelser bort.

N. Pedersen: Maatte jeg blot sige et Par Ord over for den højtærede Minister. Naar han udtalte, at han ikke har kunnet spore den Imødekommen fra Folketingets Side, som jeg udtalte havde været til Stede, vil jeg dog sige til den højtærede Minister, at hans Meningsfæller her i dette Ting, og jeg kan ogsaa sige hans Meningsfæller i det andet Ting, have erkendt, at Folketinget har vist en virkelig Imødekommenhed. Det tror jeg, at alle den højtærede Ministers Meningsfæller ville erkende, saa det forbavser mig, at den højtærede Minister slet ikke har opdaget, at der